

“विश्वमेनाननु प्रजायते । ब्रह्मणः सायुज्यं । सलोकतां यन्ति ।
 एतासामेव देवतानां सायुज्यम् । सार्ष्टितां समानलोकतां
 यन्ति । य एतदुपयन्ति । येचैनत् प्राहुः । येभ्यश्चैनत् प्राहुः”
 इति ॥ ८ ॥ ‘ये’ मनुष्याः ‘एतत्’ सहस्रसंवत्सरसत्रं ‘उपयन्ति’
 अनुतिष्ठन्ति, ‘ये’ च अध्यापकाः एतद्ब्रह्मजातं ‘प्राहुः’ । ‘येभ्यः’ च
 शिष्येभ्यः एतद्ब्रह्मजातमाहुः, एताननुष्ठातृनध्यापकान् शिष्यांश्च
 ‘अनु’सृत्य ‘विश्वं’ ‘प्रजायते’ । तत्रानुष्ठातारः साक्षाद्विश्वस्य कर्त्तारः
 अध्यापकास्तदनुष्ठानद्वारा कर्त्तारः शिष्यास्तु प्रथमतस्तदनुष्ठान-
 प्रकारान्तरं विदित्वा तथानुष्ठाय पश्चाद्विश्वस्य कर्त्तारः तदेवं
 साक्षात् परम्परया वा तान् सर्वाननुसृत्य विश्वं प्रजायते । किञ्च
 देहपातादूर्ध्वं ‘ब्रह्मणः’ चतुर्मुखस्य, ‘सायुज्यं’ तादात्म्यं, ‘सलो-
 कतां’ समानलोकनिवासं, वा प्राप्नुवन्ति । किञ्च ‘एतासामेव’
 आदित्यानां ‘देवतानां’, ‘सायुज्यं’ तादात्म्यं, ‘सार्ष्टितां’ समानै-
 श्वर्यापेतत्वं, ‘सलोकतां’ समानलोकनिवासं, वा प्राप्नुवन्ति । तत्र
 कर्मानुष्ठानात् वृत्तितारतम्यानुसारेण फलभेदो द्रष्टव्यः ।
 यदेतद्दर्शपूर्णमासादि सहस्रसंवत्सरान्तं कर्मजातमुक्तं, तस्य
 सर्वस्य वैकल्यपरिहारार्थं पुरुषार्थपर्यवसानार्थञ्च दर्शयितुं
 परतत्त्वप्रतिपादकं प्रणवमन्त्रे पठति आमिति । अतएव
 महर्षय आहुः—

यस्य सृत्या च नामोक्त्या तपो यज्ञक्रियादिषु ।

न्यूनं सम्पूर्णतां याति सद्यो वन्दे तमच्युतं ॥